

stillet deres Ophold, Forsørgelse og Pleie til offentlig Licitation — thi man kan vel nok være berettiget til at kalde det offentlig Licitation, uagtet det som oftest sker paa den Maade, at det alene bliver indenfor den paa-gjældende Kommunes Beboere — og det Tredie, det for mig Uhyggeligste, ere de mange Hjemvisninger, de mange Hjemsendelser af Fattige, der i en lang Række have opholdt sig paa et Sted og senere, naar de blive trængende, i Følge Lovgivningens Bestemmelser bringes tilbage til deres Forsørgelseskommune, der jo som oftest er deres Fødselskommune. Det er disse Mønstre, som jeg siger, at jeg har glædet mig over, at det foreliggende Forslag tager Sigte paa at hæve. De fleste ærede Medlemmer ville allerede have set, at § 28, 2det Stykke, udtrykkelig nedlægger Forbud mod oftere at benytte de to første Metoder, den at lade de Nødlidende gaa paa Dngang i Kommunerne og den at stille deres Underhold til Licitation, og jeg skal erkjende, at den ærede Forslagsstiller i § 16 i alt Fald har gjort Forsøg paa at raade Bod paa de mange ulufsalige Hjemsendelser. Jeg gaar nemlig ud fra, at hans § 16 nærmest er fremkommen i dette Viemed, ellers har jeg vndt ved at forstaa, hvad der egentlig kan synes at motivere den. Jeg tror nemlig, at hvis man vil forkorte Tiden for Forsørgelsesrettens Erhvervelse til to Aar, vil det utvivlsomt i høi Grad formindste Hjemsendelsernes Antal, idet det jo er givet — det behøver ikke at bevises, det er mathematisk sikkert — at jo kortere Tid der skal til for at erholde Forsørgelsesret paa et Sted, desto færre Hjemsendelser vil der finde Sted. Jeg tænker her kun paa de legale Hjemsendelser, de, der ske i Henhold til Lovgivningen, jeg tænker ikke paa den Indflydelse, det vil øve paa det, man kalder Vortjagelsessystemet. Det kan gjerne være, at hvad enten man gaar til en Forlængelse eller til en Forkortelse af Tiden til Erhvervelse af Forsørgelsesret, vil dette System dog komme til at florere i samme Grad som hidtil. Jeg tror dog, og jeg har ogsaa hørt det af andre Talere, at det vistnok er noget i Aftagende, jeg tror nok, at man kan sige til Kommunerne og deres Bestyrelseres Væ, at flere og flere Sognekommuner have faaet Diet op for, at den Slags Intriger og mindre paa Foranstaltninger, der oftere have været bragte i Anvendelse for at slippe for at forjøre en fattig Familie, ikke mere kan anses for at være passende. Jeg tillægger ikke dette Vortjagelsessystem nogen absolut afgjørende Betydning, idet jeg dog gaar ud fra, at naar man lovgiver om et saa vigtigt Punkt som

det offentlige Fattigvæsen, kan og bør man ikke tage altfor meget Hensyn til, hvad der udenfor Lovens Omraade praktiseres og ikke praktiseres i saa Henseende, idet der dog i Tidernes Løb vil ske Forandringer i de forskjellige Betragtninger, som Tiden fører med sig. Men med Hensyn til selve Spørgsmaalet om den hensigtsmæssigste Ordning af den Tid, der skal gaa med til at erhverve Forsørgelsesret, kan jeg paa den ene Side erkjende, at jeg sympathiserer med den ærede Forslagsstillers Tanke, forsaavidt som jeg tror, at hvis hans Tanke blev gennemført, vilde den absolut medføre en Formindstelse af det Dnde, som jeg anser for det grelleste, det, der paa mig har gjort det uhyggeligste Indtryk, nemlig, at Folk, der har levet i lang Tid i den samme Kommune, men ikke længe nok til at faae Forsørgelsesret, i en fremrykket Alder, som oftest naar de ere blevne gamle Mennesker, kunne blive sendte til deres Fødselskommune, hvormed de i mange Aar ikke have haft nogen som helst Forbindelse. Det vil navnlig være en skjæpende Pine for dem, at de, naar de, som det saa ofte er Tilfældet, i deres Barndom eller Ungdom have levet under forholdsvis gode Forhold, saa, naar det senere i Livet gaar tilbage for dem, bliver nødte til at gaa til Fattigvæsenet i en maaste langt bortliggende Kommune for derfra at lade sig hjemsende til Fødselskommunen, for senere der at leve paa Fattigvæsenets Bekostning. Det er efter de Erfaringer, jeg har gjort, en af de smerteligste og tungeste Prøvelser, man overhovedet kan have Lov til at paalægge sine Medmennesker. Derfor og ene derfor siger jeg, at den ærede Forslagsstillers § 16 har min Sympathi, men jeg tror ikke, den er praktisk. Jeg tror nemlig, at det ikke alene, som det allerede er fremhævet af den høitærede Minister og forskjellige ærede Medlemmer, vil være høist uheldig for en hel Del Kommuner, idet den selvfølgelig vil medføre megen Uensartethed i Fattigbyrden for forskjellige Kommuner; Tilfældet vil der spille en stor og som oftest høist ubehagelig Rolle for adskillige Kommuner her i Landet. Det skal jeg ikke fordybe mig i, men jeg tror tillige, at den, selv set fra et rent humant Standpunkt, set fra de Forsørgedes Standpunkt, vil være uheldig paa en anden Maade. Det ligger i Sagens Natur, at hvis der sættes en meget kort Frist eller endog, som den ærede Forslagsstiller har tænkt paa, slet ingen Frist for Erhvervelsen af Forsørgelsesret, vil det have til Følge, at de Kommuner her i Landet, der behandle deres Fattige bedst — der vil altid være en Del Forskjel paa, hvorledes de Fattige behandles af det offentlige Fattigvæsen